

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΟΝΕΙΡΟΧΡΟΝΟΣ

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΑΒΟΡΙΓΙΝΩΝ

Ζούμε και μεγαλώνουμε τα παιδιά μας στην Αυστραλία. Τι γνωρίζουμε όμως για τους αυτόχθονες, τους πρώτους κάτοικους αυτής της ηπείρου; Ποιά η ιστορία τους και ποιος ο τρόπος σκέψης τους; Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους φαίνεται ότι ο αρχαιότερος ανθρώπινος πολιτισμός αναπτύχθηκε στην Αυστραλία. Γνωστοί και ως Αβορίγινες ή Αμπορίτζιναλς, οι Ιθαγενείς της Αυστραλίας ξεπροβάλλουν από τα βάθη των αιώνων φέροντας μαζί τους τελετουργικά, δοξασίες και μια κοσμολογία που αντιπροσωπεύει τη βαθύτερη συλλογική μνήμη της ανθρωπότητας.

Στις 14 Φεβρουαρίου του 2004, στην περιοχή Ρέντφερν του Sydney ξεσπούν ταραχές ανάμεσα σε διαδηλωτές και αστυνομικούς, με αφορμή το θάνατο του 17χρονου Αβορίγινα Tomas Hickey, μετά από καταδίωξη. Στις οδομαχίες που ακολουθούν τραυματίζονται πενήντα αστυνομικοί και πυρπολείται ένας σιδηροδρομικός σταθμός, καθώς και πολλά αυτοκίνητα. Συλλαμβάνονται τέσσερις από τους διαδηλωτές. Αυτές οι ταραχές είναι από τις σοβαρότερες που έχουν σημειωθεί στην περιοχή Ρέντφερν (κάτι σαν «γκέτιο» των αυτοχθόνων στο Sydney) τα τελευταία χρόνια αλλά όλοι ξέρουν πως δεν θα σταματήσουν. Κάποιοι θα πουν ότι τώρα μόλις άρχισαν να εκφράζουν την οργή τους. Δεν είναι η πρώτη φορά που Κοορί πέφτουν θύματα του Αυστραλιανού κράτους, γνήσιου εκφραστή και συνεχιστή της ρατσιστικής λογικής αρκετών λευκών «Αυστραλών», για την ολοκλήρωση της γενοκτονίας που ξεκίνησε 220 χρόνια πριν...

Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τον τρόπο διαβίωσης των Κοορί πριν την επέμβαση των λευκών, θα πρέπει να δούμε κάποια στοιχεία από την μυθολογία τους:

Οι Αβορίγινες, αυτόχθονες κάτοικοι της χώρας, αναφέρουν την αρχή του Κόσμου ως το «Όνειρο» ή την «Ωρα του Ονείρου». Κατά τη διάρκεια αυτού του Ονειροχρόνου οι Ιθαγενείς πρόγονοί τους δημιούργησαν τα διάφορα στοιχεία του όπως, τα ζώα, το νερό, τα δέντρα, τον ουρανό. Παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γιατί μέχρι σήμερα ο τρόπος ζωής τους παραμένει σχεδόν αναλλοίωτος. Γι' αυτό θεωρούνται από τους ανθρωπολόγους πολύτιμη πηγή πληροφοριών για τον προϊστορικό άνθρωπο.

Οι δυνάμεις που δημιούργησαν τον κόσμο τους στην πορεία του χρόνου προσωποποιήθηκαν σε θεές και θεούς που εξέφραζαν τον Ήλιο, τη νύχτα, τα άστρα, τη δικαιοσύνη. Μια ιδιαίτερη παρουσία, ήταν οι Wondjina, που

Αβορίγινες στο Ρέντφερν

θεωρούνταν από τα πρώτα όντα της «Εποχής του Ονείρου». Ήρθαν από τη θάλασσα και ξεκουράστηκαν πάνω σε βράχους όπου αποτυπώθηκαν οι μορφές τους. Δημιούργησαν τον Κόσμο, έδωσαν το Νόμο που έπρεπε να ακολουθούν οι άνθρωποι. Έφεραν στους ανθρώπους την τεκνοποίηση. Έδωσαν τη βροχή στη Γη. «Η Γη αναπνέει και η εκπνοή της δημιουργεί ατμούς και σύννεφα που φέρνουν βροχή. Φέρνει καρπούς και δημιουργεί ανάπτυξη στα πάντα ώστε να μεγαλώνουν τα δέντρα, το χορτάρι, και να τρέφουν τα ζώα και όλα στη γη». Αυτές οι παρουσίες παριστάνονται σε βραχογραφίες με φωτοστέφανο δίχως στόμα έχοντας ενωμένα μάτια και μύτη.

Η Σοφία του Ονειροχρόνου

Η Ιδέα του Ονειροχρόνου αποτελεί την κεντρική ιδέα του πολιτισμού των Ιθαγενών της Αυστραλίας η οποία καθόρισε απόλυτα τα πρότυπα της ζωής τους. Είναι ένας λαός που ζει ανάμεσα στον Ονειροχρόνο και τον αντικειμενικό κόσμο, σε αρμονία με όλα τα πλάσματα της Γης, με τον ίδιο απaráλλακτο τρόπο όπως εκείνον της πρώτης ημέρας της Δημιουργίας. Μέσα από τον Ονειροχρόνο αντλούν επίσης την πλούσια σε δομή και λεξιλόγιο προφορική τους γλώσσα. Η εξέλιξη της ζωής και του πολιτισμού, σύμφωνα με την αντίληψή τους, αρχίζει με ένα σπόρο που βλασταίνει, κάνει ένα μεγάλο κύκλο άπειρων δυνατοτήτων και επιστρέφει πάλι πίσω στον ίδιο σπόρο, στην αρχική πηγή.

Και κάθε φορά που η ζωή αναγεννιέται από τον θάνατο ή την λανθάνουσα κατάσταση στην οποία βρίσκεται, δεν αναπαράγει ποτέ τις μορφές του παρελθόντος αλλά αναπτύσσεται μέσα στο παράδοξο νέων δυνατοτήτων οι οποίες ξεπηδούν από την ίδια απaráλλακτη ουσία, αυτή την ίδια ουσία που συνεχώς αλλάζει και αναγεννιέται. Ο χορός της γέννησης αρχίζει, τη στιγμή που ο σπόρος σπάει το κέλυφός του. Ο

κύκλος του παρελθόντος απορρίπτεται και η ίδια ουσία αναζητά άλλες δυνατότητες σε νέους κύκλους. Από αυτή την άποψη λοιπόν, ο πολιτισμός των Αβοριγίνων ως ο αρχαιότερος, αποτελεί τον σπόρο των ανθρώπινων κύκλων και το ταξίδι στις παραδόσεις του είναι το ταξίδι στην πιο μακρινή μνήμη της ανθρώπινης φυλής, τη Σοφία του Ονειροχρόνου.

Η Ενότητα του Ονειροχρόνου

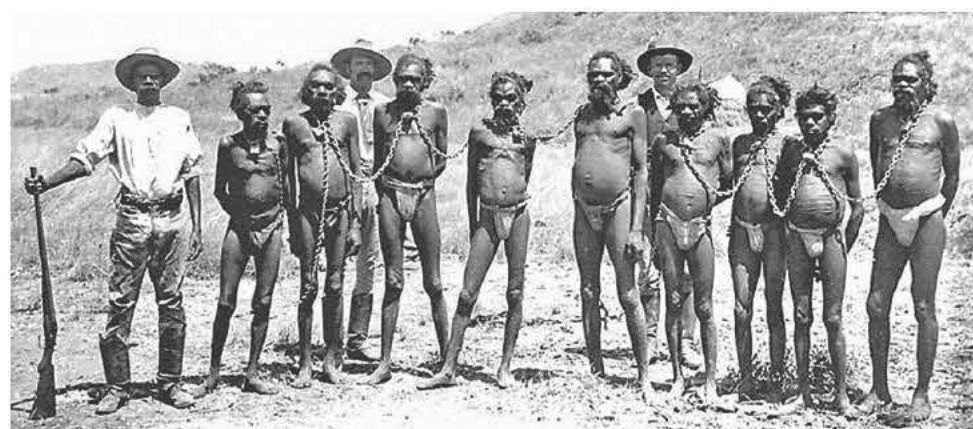
Ο Ονειροχρόνος είναι ένας τόπος πέρα από τον χρόνο και το χώρο, μέσα στον οποίο το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον υπάρχουν ως ενότητα. Οι αυτόχθονες μπορούν να εισέλθουν σε αυτό το εναλλακτικό σύμπαν μέσω των Ονείρων ή μέσα από μεταβαλλόμενη κατάσταση συνείδησης, αλλά και μέσα από το θάνατο. Ο Ονειροχρόνος θεωρείται ο τελικός προορισμός πριν από τη μετεμψύχωση. Όλα τα πλάσματα, άστρα, άνθρωποι, έντομα, μοιράζονται την συνείδηση της πρωτογενούς δημιουργικής δύναμης. Κάθε τι που υπάρχει αντανακλά με το δικό του ιδιαίτερο τρόπο ένα μέρος, μια μορφή, αυτής της κοινής συνείδησης. Στους μύθους και τους θρύλους του Ονειροχρόνου, όλος ο κόσμος παρουσιάζεται ενιαίος.

Οι ιστορίες του Ονειροχρόνου προέκτειναν τη συμπαντική και ψυχική συνείδηση όχι μόνο σε κάθε ζωντανό πλάσμα, αλλά και στην ίδια τη Γη, τα

αρχέγονα στοιχεία δυνάμεις και αρχές. Η συνειδητοποίηση αυτής της ενότητας ωθεί τους Ιθαγενείς να σέβονται και να λατρεύουν τη Γη, ως μυστήριο της αρχικής δημιουργίας. Κάθε συστατικό της δημιουργίας πηγάζει από όνειρα, επιθυμίες, έλξεις και απωθήσεις, όπως ακριβώς συμβαίνει και στη ζωή των ανθρώπων. Γι' αυτό η είσοδος στο μεγάλο κόσμο του χώρου, του χρόνου και των συμπαντικών ενεργειών είναι η ίδια με την είσοδο στον εσωτερικό κόσμο της συνείδησης και του ονειρέματος. Επομένως η εξερεύνηση του ακανού διαστήματος και η γνώση του νοήματος της δημιουργίας βιώνονται μέσω της εσωτερικής και εξωτερικής γνώσης του εαυτού.

Κάθε φυσικός σχηματισμός και δημιουργία εισάγει ένα κρυμμένο νόημα, εξαιτίας του σχήματος και της συμπεριφοράς του. Η μορφή κάποιου πράγματος είναι το ίδιο το αποτύπωμα της προγονικής συνείδησης που το δημιούργησε και είναι το αποτέλεσμα των ενεργειών που προκλήθηκαν. Αυτές είναι όψεις της δημιουργίας του Ονειροχρόνου που συνθέτουν την εικόνα ενός κόσμου, στην οποία το φυσικό και το μεταφυσικό αλληλοσυνδέονται συμβολικά. Δεν μπορεί να εξετάσει κανείς τον ορατό και τον άορατο κόσμο ξέχωρα. Έτσι οι γλώσσες των Ιθαγενών που ξεπήδησαν από μια τέτοια αντίληψη του κόσμου ήταν πλούσιες σε μεταφορές που αλληλοσύνδεαν τα φυσικά, ψυχολογικά και πνευματικά επίπεδα εμπειρίας.

Το κατά πόσο γίνονται όλα τα παραπάνω κατανοητά είναι ένα θέμα αφού η λανθασμένη μας αντίληψη για τους αβορίγινες π.χ απολίτιστοι, πρωτόγονοι, αμόρφωτοι, δεν μας αφήνει πολλές φορές να αντιληφθούμε το εύρος του πολιτισμού τους. Αντίθετα, ο πολιτισμός μας ανάγεται στο κατά πόσο η αγοραστική ικανότητα μας αντέχει και το πώς μπορούμε να επιβληθούμε με κάθε τρόπο στους άλλους είτε αυτό είναι ο διπλανός μας ή ακόμα και ένας άλλος λαός.

Η μαύρη ιστορία της Αυστραλίας